

Kotitalouksien palovakuutus

www.tapiola.fi

Vakuutusehdot

TAPIOLA

Voimassa 1.1.2003 alkaen

Sisällysluettelo

1	Johdanto	3	9.2	Vahingon määrän laskeminen	6
2	Vakuutuksen tarkoitus	3	9.3	Korvauksen suorittaminen	7
3	Vakuutetut	3	9.4	Korvauksen hakeminen	8
4	Vakuutuksen voimassaoloalue ja -aika	3	9.5	Muutoksenhaku korvauspäätökseen	9
5	Vakuutuksen kohteet	3	10	Suojeluohjeet	9
5.1	Vakuutuskohteeseen liittyvät määritelmät	3	11	Indeksiheet	10
5.2	Vakuutettavat kohteet	4	YLEISET SOPIMUSEHDOT		11
6	Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyvät käsitteet	4	1	Eräät keskeiset käsitteet	11
6.1	Vakuutusarvo	4	2	Tietojen antaminen ennen vakuutus- sopimuksen tekemistä	11
6.2	Vakuutusmäärä	5	3	Tapiolan vastuun alkaminen ja vakuutusopimuksen voimassaolo	12
6.3	Jälleenhankinta-arvo	5	4	Vakuutusmaksu	12
6.4	Päivänarvo	5	5	Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana	13
6.5	Käypä arvo	5	6	Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä	13
6.6	Täysarvo	5	7	Vakuutustapahtuman aiheuttaminen	14
6.7	Jäännösarvo	5	8	Samaistaminen	15
6.8	Omavastuu	5	9	Syyntakeettomuus ja pakkotila	15
6.9	Alivakuutus	5	10	Korvausmenettely	15
6.10	Ylivakuutus	5	11	Vakuutuskorvaus	16
7	Korvattavat vakuutustapahtumat	5	12	Muutoksenhaku Tapiolan päätökseen	16
7.1	Palo- ja nokivahingot	6	13	Tapiolan takautumisoikeus	17
7.2	Lisävahingot	6	14	Vakuutusopimuksen muuttaminen	17
7.3	Seurannaisvahingot	6	15	Vakuutusopimuksen päättyminen	18
8	Korvausrajoitukset	6	16	Kolmannen henkilön oikeudet	19
9	Korvaussäännökset	6	VAHINKOTIETOJEN KÄSITTELY		20
9.1	Korvauksen laajuus	6			

1 Johdanto

Nämä palovakuutusehdot sisältävät Kotitalouksien omaisuusvakuutus sopimusta koskevat palo- ja omaisuusvakuutusehdot. Vakuutetut kohteet, vakuutusmäärät, omavastuut sekä sopimukseen erikseen sovitut vakuutukset on merkitty vakuutuskirjaan.

Vakuutus sopimus on kahden sopijaosapuolen, vakuutuksenantajan ja vakuutuksenottajan, välinen sopimus vakuutuksesta, jonka mukaan vakuutusyhtiö sitoutuu kantamaan tietyt tai tietyt riskit asiakkaan maksamaa vakuutusmaksua vastaan. Vakuutusyhtiön ja asiakkaan välillä solmittuun vakuutus sopimukseen sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksiin sovelletaan vakuutus sopimus lakia (543/94).

Vakuutus kirja ja vakuutusehdot määrittävät vakuutus sopimuksen keskeisen sisällön.

2 Vakuutuksen tarkoitus

Tapiola sitoutuu näiden Kotitalouksien palovakuutusehtojen sekä Yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvaamaan vakuutetulle omaisuudelle aiheutuneen suoranaisten esinevahingon sekä ehdoissa mainitut muut kustannukset. Edellä mainituista vakuutusehdoista poikkeava vakuutusturva ja sitä koskevat tiedot on merkitty erikseen vakuutus kirjaan.

3 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Vakuutuksenottaja on merkitty vakuutus kirjaan.

4 Vakuutuksen voimassaoloalue ja -aika

Vakuutus on voimassa vakuutus kirjaan merkityssä paikassa ja merkittynä ajankohtana. Vakuutus paikalla tarkoitetaan sitä paikkaa, jossa vakuutettu kohde sijaitsee.

Irtaimen omaisuuden osalta vakuutus on voimassa Suomessa vakuutus kirjaan mainitussa asuinhuoneistossa ja sen käyttöön liittyvissä säilytystiloissa. Vakuutus on myös voimassa Suomessa vakuutus paikasta tilapäisesti pois siirretyn omaisuuden osalta enintään kuusi kuukautta siirtämisestä lukien enintään 2 000 euroon asti, ellei muuta ole sovittu.

5 Vakuutuksen kohteet

Vakuutuksen kohteena voi olla rakennus, rakennelma, irtaimisto tai irtain esine. Vakuutus kohteena oleva omaisuus on merkitty vakuutus kirjaan. Ellei näissä ehdoissa tai vakuutus kirjaan ole toisin mainittu, vakuutuksen kohteena on vakuutetun omistama omaisuus.

5.1 Vakuutus kohteeseen liittyvät määritelmät

5.1.1 Asuinrakennus ja vapaa-ajan asuinrakennus

Asuinrakennuksella tarkoitetaan rakennusta, josta vähintään puolet on asumiskäytössä. Vapaa-ajan asuinrakennuksella puolestaan tarkoitetaan rakennusta, joka on tarkoitettu vapaa-aikana käytettäväksi, tilapäiseksi asuinrakennukseksi.

Asuinrakennuksella tarkoitetaan myös paritalon toista asuntoa silloin kun asunnoilla ei ole muuta yhteistä kuin yksi yhteinen seinä.

5.1.2 Koti- ja vapaa-ajan asunnon irtaimisto

Koti- ja vapaa-ajan asunnon irtaimistolla tarkoitetaan asunnossa ja siihen välittömästi liittyvissä säilytystiloissa olevia, kotitalouden päivittäiseen yksityiskäyttöön tarkoitettuja tavanomaisia esineitä. Vapaa-ajan irtaimistolla tarkoitetaan vapaa-ajan asunnossa olevaa, kotiirtaimistoa vastaavaa irtaimistoa.

5.1.3 Pihä

Pihalla tarkoitetaan vakuutettuun rakennukseen välittömästi kuuluvaa enintään 5000 m² suuruista piha- aluetta. Maaperä ei ole piha- aluetta.

5.2 Vakuutettavat kohteet

5.2.1 Rakennus

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjaan merkitty asuinrakennus, vapaa-ajan asuinrakennus, muu rakennus tai rakennelma. Vakuutuksen kohteeksi merkityn rakennuksen lisäksi vakuutettuna ovat rakennuksen omistajan omistamat rakennuksessa tai sen kanssa samalla kiinteistöllä sijaitseva kiinteästi asennettu, rakennuksen käyttöä palveleva seuraava omaisuus, ellei muuta ole sovittu:

- tavanomaiset koneet ja laitteet,
- tuuligeneraattorit ja aurinkopaneelit,
- antennit,
- sähkö- ja muut kaapelit sekä johtimet ja putkistot kunnalliseen tai muuhun yleiseen liittymään asti,
- sähköjohdot ja -mittarit,
- sähköpääkeskus,
- rakennuksen perusanturat.

Rakennukseen ei vakuutuksen kohteena sisälly seuraava omaisuus:

- rakennuksen perusanturoiden alapuoliset rakenteet tai perustukset,
- kiinteistön salaojaputkisto,
- maaperä,
- piha kasvustoineen,
- rakennuksen ja kiinteistön hoitoon liittyvät välineet ja aineet,
- pihalla olevat rakennelmat, patsaat, taidesesineet ja muut vastaavat erikoisrakennelmat,
- laiturit ja rantarakennelmat,
- moottoriajoneuvoasetuksen tai muun vastaavan säädöksen tarkoittamat konevoimalla kulkevat tai kuljetettavat ajoneuvot, koneet tai laitteet tai niiden osat ja varusteet.

5.2.2 Koti-irtaimisto ja vapaa-ajan asunnon irtaimisto

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjaan merkitty koti- tai vapaa-ajan asunnon irtaimisto, jonka vakuutettu omistaa tai joka on vakuutetun hallussa vuokrattuna tai lainattuna.

Koti-irtaimistoon tai vapaa-ajan asunnon irtaimistoon ei vakuutuksen kohteena sisälly seuraava omaisuus:

- kiinteät sisustukset,
- henkilökohtaiset apu- ja hoitovälineet,
- atk-laitteisiin sisältyvät tiedot, tiedostot ja ohjelmat,
- arvokokeelmat, tieteelliset kokoelmat ja muut kokoelmat,
- rahat, arvopaperit ja maksuvälineet,
- eläimet,
- veneet ja perämoottorit,
- moottoriajoneuvoasetuksen tai muun vastaavan säädöksen tarkoittamat konevoimalla kulkevat tai kuljetettavat ajoneuvot, koneet tai laitteet tai niiden osat ja varusteet,
- ansiotyössä käytettävät välineet ja laitteet,
- toiselle vuokrattu tai lainattu omaisuus,
- omaisuus, jonka hallussapito tai käyttäminen on voimassa olevan lainsäädännön vastaista.

5.2.3 Muu irtaimisto tai irtain esine

Vakuutuksen kohteena voi olla irtain esine tai muutakin irtaimistoa kuin koti-irtaimisto. Tämä irtain esine tai irtaimisto on erikseen merkitty vakuutuskirjaan.

6 Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyvät käsitteet

6.1 Vakuutusarvo

Vakuutuksen kohteena olevalla omaisuudella on oltava jokin vakuutusarvo, jota vastaavasta määrästä omaisuus on vakuutettu. Vakuutusarvon perusteena on omaisuuden arvo. Pääsääntöisesti vakuutusarvo on sama kuin omaisuuden jälleenhankinta-arvo. Omaisuuden vakuutusarvo on kuitenkin päivänarvo, kun omaisuuden päivänarvo on vähemmän kuin

puolet jälleenhankinta-arvosta. Omaisuuden vakuutusarvo on perusteena, kun arvioidaan vahingon ja korvauksen määrää.

6.2 Vakuutusmäärä

Vakuutusmäärä on vakuutuskirjaan merkitty rahamäärä, josta vakuutuksen kohde on vakuutettu. Vakuutusmäärä voi olla omaisuuden jälleenhankinta-arvo, päivänarvo tai käypä arvo. Vakuutusmäärän peruste on merkitty vakuutuskirjaan. Vakuutusmäärä on vakuutusmaksun laskentaperuste ja ylin korvausmäärä, mutta ei vahingon määrän tai sen arvioimisen peruste.

6.3 Jälleenhankinta-arvo

Jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka tarvitaan uuden samanlaisen tai käyttöominaisuudeltaan lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen.

Mikäli vakuutuksen kohteen vakuutusmäärä perustuu jälleenhankinta-arvoon, suoritetaan korvattavasta vahingosta omaisuuden jälleenhankinta- tai päivänarvon mukainen korvaus.

6.4 Päivänarvo

Päivänarvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka saadaan kun omaisuuden jälleenhankinta-arvosta vähennetään iän, käytön, käyttökelppoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn aiheuttama arvonalennus.

Korvattavasta vahingosta maksetaan omaisuuden päivänarvon mukainen korvaus.

6.5 Käypä arvo

Esineen käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä kaiteishintaa, mikä vahinkohetken markkinatilanteessa on esineestä yleisesti saatavissa pidettäessä sitä myytävänä tarkoituksenmukaisella tavalla.

Korvattavasta vahingosta maksetaan esineen käyvän arvon mukainen korvaus.

6.6 Täysarvo

Vakuutusarvon perusteena voi olla täysarvo.

Tällöin vakuutuksen kohde on aina vakuutettu vakuutusarvostaan. Korvattavasta vahingosta maksetaan omaisuuden jälleenhankinta- tai päivänarvon mukainen korvaus.

6.7 Jäännösarvo

Omaisuuden jäännösarvolla tarkoitetaan omaisuuden arvoa välittömästi vahinkotapahtuman jälkeen. Jäännösarvo arvioidaan samojen perusteiden mukaan kuin vahingon määrä.

6.8 Omavastuu

Omavastuulla tarkoitetaan sitä, että vahingon sattuessa vakuutuksenottaja maksaa itse osan aiheutuneista kustannuksista. Omavastuu on vakuutuskirjaan merkitty osuus, joka vähennetään korvauksen määrästä.

6.9 Alivakuutus

Jos vakuutusmäärä on vakuutusarvoa pienempi, omaisuus tai etuus on alivakuutettu. Tällöin Tapiola korvaa vain niin suuren osan vahingon määrästä kuin vakuutusmäärän ja vakuutusarvon välinen suhde osoittaa noudattaen yleisten sopimusehtojen määräyksiä kohdassa 11.2.

6.10 Ylivakuutus

Jos vakuutusmäärä on vakuutusarvoa suurempi, omaisuus tai etuus on ylivakuutettu. Tällöin Tapiola korvaa korkeintaan vahingon määrän noudattaen Yleisten sopimusehtojen määräyksiä kohdassa 11.1.

7 Korvattavat vakuutus- tapahtumat

Vakuutus tapahtumalla tarkoitetaan sitä tapahtumaa, jonka toteutumisen seurauksena aiheutuvien vahinkojen varalta vakuutus on otettu. Vakuutus tapahtuman seurauksena korvataan vakuutuskohteelle aiheutuneet vahingot vakuutusarvoon perustuen.

7.1 Palo- ja nokivahingot

Palovakuutuksesta korvataan ennalta arvaamattomasti vakuutuskohteena olevalle omaisuudelle irtipäässeestä tulesta aiheutunut vahinko. Irtipäässeellä tulella tarkoitetaan tulta, joka on levinnyt omaisuuteen, johon sen ei ole tarkoitettu leviävän.

Vakuutuksesta korvataan palovahingon lisäksi tulisijasta tai lämmityslaitteesta äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti nousseesta noesta tai savusta vakuutuskohteena olevalle omaisuudelle aiheutunut vahinko.

7.2 Lisävahingot

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut varkaus, katoaminen tai vahingoittuminen, kun se on tapahtunut samanaikaisesti korvattavan palo- tai nokivahingon yhteydessä.

7.3 Seurannaisvahingot

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut kylmyys, kuumuus, sade tai muu sen kaltainen syy, kun se on ollut korvattavan palo- tai nokivahingon välitön ja väistämätön seuraus.

8 Korvausrajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa,

- joka aiheutuu esineelle sen vuoksi, että se on asetettu alttiiksi lämmön vaikutukselle.
- joka aiheutuu omaisuudelle tai esineelle itselleen sen suunnittelu-, asennus-, käsittely-, käyttö- tai työvirheestä, rakenne-, valmistus- tai aineviasta tai rakennukselle perustamis- tai rakennusvirheestä.
- joka aiheutuu ammattimaisesta louhinta- tai räjäytystyöstä.
- joka korvataan jonkin lain, takuun tai sopimuksen perusteella.
- joka aiheutuu maaperän, pohjaveden tai vedenottamon saastumisesta tai muusta ympäristövahingosta.

- joka aiheutuu sodasta, kapinasta, vallankumouksesta, ydinvastuulaissa tarkoitetusta ydinvahingosta tai jostain muusta näiden kaltaisesta syytä.

9 Korvaussäännökset

9.1 Korvauksen laajuus

9.1.1 Esinevahinko

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta vakuutuskohteelle aiheutunut suoranainen esinevahinko. Tapiolan korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana on kullekin vakuutuskohteelle vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

Vakuutuksesta ei korvata vakuutuksen kohteena olevaan asuntoon kohdistuneesta vahingosta aiheutuvia ylimääräisiä asumis- ja kuljetuskustannuksia eikä muita vastaavia menoja.

9.1.2 Vahingon rajoittamis- ja torjumiskustannukset

Vakuutuksesta korvataan kohtuulliset kustannukset, jotka vakuutuksenottajalle ovat aiheutuneet sattuneen tai välittömästi uhkaavan vahingon rajoittamisesta, torjumisesta tai paloviranomaisten määräämästä jälkivartiointinista edellyttäen, että vahinko olisi ollut vakuutusehtojen mukaan korvattavissa. Nämä kustannukset korvataan, vaikka vakuutusmäärä siten ylittettäisiinkin. Kustannukset korvataan ilman omavastuuvähennystä.

9.2 Vahingon määrän laskeminen

Vahingon sattuessa omaisuuden arvo ja vahingon määrä määritellään joko jälleenhankinta-arvon, päivänarvon tai käyvän arvon mukaan.

Pääsääntöisesti omaisuuden arvo ja vahingon määrä lasketaan jälleenhankinta-arvon mukaan. Jos omaisuuden päivänarvo ennen vahinkoa on ollut vähemmän kuin puolet jälleenhankinta-arvosta, vahingon määrä lasketaan päivänarvon mukaan.

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon myös omaisuuden jäännösarvo.

9.2.1 Jälleenhankinta-arvon mukainen vahingon määrä

Jälleenhankinta-arvon mukainen vakuutusarvo ja vahingon määrä määritetään omaisuuden jälleenhankintahetkellä vallitsevan hintatason mukaan. Jälleenhankintahetkellä tarkoitetaan ajankohtaa, jolloin omaisuus korjataan tai uutta omaisuutta hankitaan tuhoutuneen tilalle.

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on sama kuin korjauskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden jälleenhankinta-arvo.

Jos omaisuutta ei voida korjata, vahingon määrä on omaisuuden jälleenhankinta-arvo.

9.2.2 Päivänarvon mukainen vahingon määrä

Omaisuuden päivänarvon mukainen vakuutusarvo määritetään ja vahingon määrä lasketaan välittömästi ennen vahinkohetkeä vallitsevan hintatason mukaisesti.

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on päivän arvon ja jälleenhankinta-arvon suhteen osoittama määrä korjauskustannuksista. Irtaimen omaisuuden osalta vahingon määrä on korjauskustannukset korjauslaskun mukaisesti, kuitenkin enintään omaisuuden päivänarvo.

Jos omaisuutta ei voida korjata, vahingon määrä on omaisuuden päivänarvo.

9.2.3 Käyvän arvon mukainen vahingon määrä

Omaisuuden käyvän arvon mukainen vakuutusarvo määritetään ja vahingon määrä lasketaan välittömästi ennen vahinkohetkeä vallitsevan hintatason mukaisesti.

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset korjauslaskun mukaisesti, kuitenkin enintään omaisuuden käypä arvo.

Jos omaisuutta ei voida korjata, vahingon määrä on omaisuuden käypä arvo.

9.2.4 Jäännösarvo ja sen vähentyminen

Mikäli vahingoittunutta omaisuutta ei voida korjata ja omaisuudella on jäännösarvoa, otetaan tämä jäännösarvo vähennyksenä huomioon vahingon määrää laskettaessa.

Jos vahingon jälkeen jäljelle jääneitä rakennusosia rakennuslain tai tielain säännösten perusteella, voimassa olevan rakennuskiellon tai rakentamisrajoituksen vuoksi ei kuitenkaan voida käyttää rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoonsa, ei jäännösarvoa huomioida tältä osin. Jäännösarvon vähentyminen laskeaan tällaisessa tapauksessa siten, että jäännösarvosta vähennetään se hinta, joka jäljelle jääneistä rakennusosista saadaan, kun ne myydään pois siirrettäviksi.

Vakuutuksenottajan on esitettävä selvitys siitä, että rakennuskielto tai rakentamisrajoitus on voimassa. Jos Tapiola pyytää, vakuutuksenottajan on haettava poikkeuslupaa rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoon, ja jos lupaa ei myönnetä, vakuutuksenottajan on haettava muutosta päätökseen. Vakuutuksenottajan tulee Tapiolan pyynnöstä valtuuttaa Tapiola edustamaan häntä poikkeuksen hakemista koskevassa asiassa.

9.2.5 Ali- tai ylivakuutus

Korvauksen osalta noudatetaan Yleisten sopimusehtojen kohdan 11 säännöksiä.

9.2.6 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahinkotapauksessa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu. Omavastuu vähennetään näiden vakuutusehtojen mukaisesti lasketusta korvattavan vahingon määrästä.

Omavastuu on kaksinkertainen rakenteilla tai peruskorjattavana olevan rakennuksen vahingoissa, jos vahinko on aiheutunut rakennus- tai peruskorjaustyöstä.

9.3 Korvauksen suorittaminen

9.3.1 Rahakorvaus ja sen vaihtoehdot

Tapiolalla on oikeus rakennuttaa uudelleen tai korjauttaa vahingoittunut omaisuus taikka

hankkia vastaavaa tilalle sen sijaan, että mak-saisi korvauksen rahana. Omaisuusvahinko korvataan ensisijaisesti korjauttamalla vahingoittunut omaisuus. Korvausta ei suoriteta arvonalentumisesta eikä korjauksen yhteydessä tehdystä muutos- tai parannustyöstä.

9.3.2 Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus

Vahingosta maksetaan jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus, kun omaisuuden päivän-arvo on vähintään puolet jälleenhankinta-arvosta ja kun vakuutuskirjaan mahdollisesti merkitty vakuutusmäärän peruste on jälleenhankinta-arvon mukainen.

Jälleenhankinta-arvon mukaisen korvauksen määrä tai korjauskustannusten määrä saadaan, kun jälleenhankinta-arvon mukaisesta korvattavan vahingon määrästä vähennetään omavastuu.

Jälleenhankinta-arvon mukaisen korvauksen edellytyksenä on, että vahingoittuneen omaisuuden tilalle hankitaan uutta, samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta tai vahingoittunut omaisuus korjataan kahden vuoden sisällä vahinkotapahtumasta.

Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus suoritetaan kahdessa erässä. Ensin suoritetaan omaisuuden päivänarvon mukainen korvaus. Jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisen korvauksen erotus suoritetaan sitten, kun Tapiola on saanut selvityksen edellä mainituista jälleenhankintatoimenpiteistä.

9.3.3 Päivänarvon mukainen korvaus

Vahingosta maksetaan päivänarvon mukainen korvaus omavastuulla vähennettynä, kun omaisuuden päivän arvo on alle puolet jälleenhankinta-arvosta tai kun vakuutuskohteen vakuutusmäärän perusteena on päivänarvo.

9.3.4 Käyvän arvon mukainen korvaus

Vahingosta maksetaan käyvän arvon mukainen korvaus omavastuulla vähennettynä, kun vakuutuskohteen vakuutusmäärän perusteena on käypä arvo.

9.3.5 Omaisuuden lunastaminen

Tapiolalla on myös oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa jäännösarvosta. Tässä tapauksessa omaisuus arvioidaan samojen perusteiden mukaan kuin ennen vahinkotapahtumaa.

Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutus-senottajan on viipymättä luovutettava omaisuus tai palautettava korvaus sen osalta Tapiolalle.

9.3.6 Kiinnitetty omaisuus

Korvaus kiinnitetystä omaisuudesta maksetaan ensisijaisesti kiinnityksenhaltijalle. Korvaus voidaan kuitenkin maksaa vakuutuksenottajalle, kun korvauksen määrä on omaisuuden arvoon verrattuna vähäinen tai, jos kiinnityksenhaltijat ovat antaneet suostumuksensa korvauksen maksamisesta vakuutuksenottajalle. Vakuutuksenottajan tulee esittää selvitys tästä kiinnityksenhaltijoiden suostumuksesta.

9.3.7 Verotussäännökset

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säännökset.

Jos korvauksen saajalla on arvonlisäverolain mukaan oikeus vähentää tai saada palautuksena omassa arvonlisäverotuksessaan arvonlisäverot, jotka sisältyvät vahingosta aiheutuviin tavaroiden tai palveluiden ostolaskuihin, vähennetään nämä arvonlisäverot korvauksesta.

Jos omaisuuden tai sen osan hankintalaskuun sisältyvän arvonlisäveron osalta on vähennys-tai palautusoikeus, vähennetään korvauksesta vahingon määrää vastaava arvonlisävero. Jälleenhankinta-arvoon perustuvissa korvauksissa vähennetään uuden vastaavan omaisuuden tai sen osan hankintahintaan sisältyvä arvonlisä-vero.

9.4 Korvauksen hakeminen

Vahingosta tulee ilmoittaa mahdollisimman pian Tapiolalle ja sille on myös varattava tilaisuus vahingon tarkastamiseen. Kirjallinen vahinkoilmoitus on tehtävä viipymättä Tapi-

olalle. Rikoksen ollessa kyseessä on vahingosta tehtävä ilmoitus myös poliisille.

Korvaushakemus tulee tehdä vuoden kuluessa siitä kun hakija sai tietää mahdollisuudestaan saada korvausta ja viimeistään 10 vuoden kulluttua vahinkotapahtuman sattumisesta. Korvaushakemukseen tulee liittää selvitys vahingon kohteeksi joutuneen omaisuuden ostohinnasta, -paikasta ja -ajankohdasta.

Korvauksenhakijan velvollisuuksista, korvausoikeuden vanhentumisesta ja vakuutusyhtiön velvollisuuksista kerrotaan Yleisissä sopimusehdoissa.

9.5 Muutoksenhaku korvauspäätökseen

Muutoksenhausta vakuutusyhtiön päätökseen kerrotaan Yleisissä sopimusehdoissa.

10 Suojeluohjeet

Suojeluohjeiden avulla pyritään estämään vahingon tapahtuminen kokonaan tai rajoittamaan sattuneen vahingon leviämistä. Vakuutuksenottajan ja häneen samastettavan henkilön on noudatettava seuraavia paloturvallisuutta koskevia suojeluohjeita:

- Rakennukset ja koneet on pidettävä rakennuslain ja -määräysten edellyttämässä kunnossa.
- Viranomaisten antamia paloturvallisuusohjeita ja -määräyksiä on noudatettava.
- Rakennusta tai sen osaa saa käyttää vain sille suunniteltuun ja rakennusluvan mukaiseen käyttötarkoitukseen.
- Sähköasennusten ja -laitteiden on täytettävä voimassaolevat sähköturvallisuusmääräykset. Vialliset sähkölaitteet on korjattava viipymättä. Sähköasennuksia ja sähkölaitteiden korjauksia saavat suorittaa vain hyväksytyt asennus- ja huoltoliikkeet.
- Tulisijojen, hormien ja palomuurien käyttöturvallisuutta on valvottava. Hormien säännöllisestä nuohouksesta on huolehdittava viranomaisten antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.
- Asuinhuoneistossa sekä asuin- ja huvilarakennuksessa on oltava viranomaismääräysten mukainen toimintakuntoinen palovaroitin.
- Palavien nesteiden ja nestekaasun käytössä ja säilytyksessä on noudatettava palavista nesteistä annetun asetuksen säännöksistä tai luvissa perusteltuja määriä.
- Tupakanpolto ja avotulenteko on kielletty tiloissa, joissa on herkästi syttyviä aineita tai materiaaleja. Tupakointi vuoteessa on myös kielletty.
- Tulentekovälineet on säilytettävä lasten ulottumattomissa. Takan avotulta ja kynttilää saa polttaa vain valvottuna. Avotuli on sammutettava erityisen huolellisesti.
- Tulisijasta poistettu tuhka on rakennuksessa ja sen läheisyydessä säilytettävä kannellisessa metalliastiassa, kunnes tuhka on täysin jäähtynyt.
- Vaatteiden tai muun palavan materiaalin kuivattaminen kiukaan yläpuolella tai sen välittömässä läheisyydessä on kielletty.
- Tulisijasta ei saa tehdä ajoneuvosuojassa. Tulisijasta ovat työt, joissa esiintyy kipinöintiä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joista aiheutuu palonvaaraa. Tällaisia töitä ovat mm. kaasu- ja kaarihitsaus, polttoleikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta. Jos tulityön tilapäinen tekeminen muissa tiloissa on välttämätöntä, on noudatettava erityistä varovaisuutta. Alkusanamutuskalustoksi on tällöin varattava vähintään kuuden kilon A-B-C -teholuokan käsiammutin, sammutuspeitto ja paineellinen vesiletku. Jos paineellista vesiletkua ei ole saatavilla, tulee varata 50 litraa vettä irtaostioihin. Sytyvät kohteet on suojattava ja syttyvä irtotavara on poistettava. Vartiointi on toteutettava työn aikana ja sen jälkeen vähintään kaksi tuntia.

- Jäätäneitä putkia ei saa sulattaa avotulta tai lämpöpuhallinta käyttäen.
- Kotitalouskoneiden virta on katkaistava aina käytön jälkeen. Television virta on katkaistava laitteen päävirtakytkimestä.
- Esineen valmistajan, maahantuojan tai myyjän antamia käyttöohjeita on noudatettava.

Suojeluohjeen laiminlyönti voi johtaa korvauksen epäämiseen tai sen alentamiseen Yleisten sopimusehtojen mukaisesti.

11 Indeksiehto

Jatkuvan vakuutuksen vakuutusmäärä, omavastuu ja vakuutusmaksu on sidottu kuluttaja-

hintaindeksiin. Vakuutusmäärän, omavastuun ja vakuutusmaksun indeksitarkistus tehdään aina vakuutuskauden vaihtuessa. Perusindeksi on vakuutuksen alkamisvuotta edeltävän syyskuun indeksiluku. Tarkistusindeksi puolestaan on vakuutuskauden alkamista edeltävän vuoden syyskuun indeksiluku.

Tarkistuksessa vakuutusmäärät pyöristetään täysiin euroihin, omavastuut pyöristetään lähimpään viiteen euroon ja vakuutusmaksu pyöristetään täysiin sentteihin.

Vakuutusmääriä, omavastuita ja vakuutusmaksuja korotetaan indeksimuutoksen suhteessa vasta, kun pyöristyssäännön mukaan indeksilä on vaikutusta korotettavaan summaan. Näiden korotusten yhteydessä otetaan huomioon ne indeksimuutokset, joiden vaikutusta ei edellisinä vuosina ole laskettu.

Kotitalouksien omaisuusvakuutus sopimukseen sovelletaan 1.7.1995 voimaan tullutta vakuutus-sopimuslakia (543/94).

Vakuutus sopimuslaki on vakuutus sopimuksia koskeva laki, joka sisältää asiakkaan ja vakuutusyhtiön väliseen sopimussuhteeseen sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksiin vaikuttavia tekijöitä.

1 Eräät keskeiset käsitteet

Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö määritellään vakuutus kirjassa ja vakuutus ehdoissa, joita ovat Yleiset sopimusehdot ja kuhunkin vakuutukseen sovellettavat erityisehdot.

Vahinko vakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, vahingonkorvaus velvollisuuden tai muun varallisuus vahingon aiheuttaman menetyksen varalle.

Vakuutus enottaja on se, joka on tehnyt Tapiolan kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutus kausi on sovittu vakuutus kirjään merkitty vakuutuksen voimassa olo aika. Vakuutus sopimus jatkuu sovittu vakuutus kauden kerrallaan, jollei jompikumpi sopimus puoli irtisano sopimusta.

Vakuutus maksu kausi on ajanjakso, jolta vakuutus maksu on säännöllisin väliajoin sovittu maksettavaksi.

Vakuutus tapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta.

Suojeluohje on vakuutus kirjassa, vakuutus ehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

Tapiolalla tarkoitetaan Keskinäinen Vakuutus yhtiö Tapiolaa.

2 Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä

2.1 Tapiolan tiedonantovelvollisuus

Tapiola antaa ennen vakuutus sopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle vakuutus tarpeen arvioimiseksi ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tietoja Tapiolan omista vakuutus muodoista, vakuutus maksuista ja vakuutus ehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutus turvan olennaisiin rajoituksiin.

Jos Tapiola tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutuksen ottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksen ottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

2.2 Vakuutuksen ottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

Vakuutuksen ottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset Tapiolan esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä Tapiolan vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksen ottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutus kauden aikana ilman aiheutonta viivytystä oikaista Tapiolalle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksen ottaja tai vakuutettu on täytäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menettelyt vilpillisesti, vakuutus sopimus ei sido Tapiolaa. Tapiolalla on oikeus pitää suoritettavat vakuutus maksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutuksen ottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennet-

tava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutuksenottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

3 Tapiolan vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimaantulo

3.1 Tapiolan vastuun alkaminen

Tapiolan vastuu alkaa, jollei erityisestä alkamisajankohdasta ole osapuolten kesken sovittu, silloin, kun Tapiola tai vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt hyväksytyin vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen.

Jos vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen Tapiolalle ja jos on ilmeistä, että Tapiola olisi hakemuksen hyväksynyt, Tapiola vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutustapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt Tapiolan edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi Tapiolalle. Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokaudenaikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

3.2 Vakuutus sopimuksen voimassaolo

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovittu vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai Tapiola irtisano sopimusta. Vakuutus sopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 15 mainituista syistä.

4 Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen

Vakuutusmaksu on suoritettava yhden kuukauden kuluessa siitä, kun Tapiola lähetti vakuutuksenottajalle maksuvaatimuksen. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen Tapiolan vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovittu vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista.

Jos vakuutuksenottajan suoritus ei riitä kaikkien Tapiolan vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, on vakuutuksenottajalla oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia suorituksella lyhennetään.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen

Jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun suorittamisen edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, Tapiolalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutuksenottaja suorittaa vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluttua. Tapiola mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutuksenottajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa omatta syyttään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaiseen jatkumiseen.

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, myöhästymisajalta on suoritettava viivästyskorkoa korkolain mukaan.

4.3 Viivästyneen vakuutusmaksun suorittaminen

Jos vakuutuksenottaja suorittaa vakuutusmak-

sun sen jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, Tapiolan vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alunperin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos Tapiola ei kuitenkaan halua saattaa päättyntä vakuutusta uudelleen voimaan, Tapiola ilmoittaa 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun suorittamisesta lukien vakuutuksenottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

4.4 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, Tapiolalla on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa. Muu osa jo suoritetusta vakuutusmaksusta palautetaan vakuutuksenottajalle. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 2.2 tarkoitetuissa tilanteissa.

Jos vakuutus päättyy kesken vakuutuskauden, Tapiola palauttaa vakuutuksenottajalle vakuutuskauden loppuosaa koskevan vakuutusmaksun minimimaksun ylittävältä osalta. Omaisuusvakuutus sopimuksesta perittävä minimimaksu on 10 euroa kultakin voimassa olleelta vakuutuskaudelta.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan erikseen palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa.

5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana

5.1 Tapiolan tiedonantovelvollisuus

Vakuutus sopimuksen solmimisen jälkeen Tapiola antaa vakuutuksenottajalle vakuutus kirjan sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana Tapiola lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedon vakuutus määrästä ja muista sellaisista vakuu-

tusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä.

Jos Tapiola tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutuksenottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka Tapiola tai sen edustaja on vakuutus tapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.2 Vakuutuksenottajan tiedonanto velvollisuus vaaran lisääntymisestä

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa Tapiolalle vakuutus sopimusta päätettäessä ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutus kirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutuksenottajan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä. Vakuutuksenottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta Tapiolalle viimeistään muutosta seuraavan vakuutusmaksun suorittamisen yhteydessä.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä

6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutus kirjassa,

vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suoleluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta tai evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai se evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, Tapiola suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle, luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin Tapiolan oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksen tekijöille rangaistusta,

jos Tapiolan etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa Tapiolan vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita.

Tapiola korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylitettäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitetun pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta tai evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, korvausta voidaan alentaa tai se evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, Tapiola suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

Tapiola on vastuusta vapaa vakuutettua koh-

taan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä.

Harkittaessa, onko korvausta edellä mainituksissa tapauksissa alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

8 Samaistaminen

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suojeleuhjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön,

- 1) joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinnattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta,
- 2) joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan tai
- 3) joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suojeleuhjeiden noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeleuhjeiden noudattamisesta.

9 Syyntakeettomuus ja pakkotila

Tapiola ei vastuusta vapautuakseen tai sen ra-

joittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli 12 vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Tapiola ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5.2, 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman taikka laiminlyödessään vahinkovakuutuksen suojeleuhjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuuden toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdan 8 mukaisesti henkilöihin.

10 Korvausmenettely

10.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet

Korvauksen hakijan on annettava Tapiolalle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen Tapiolan vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko vakuutustapahtuma sattunut, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on suoritettava. Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös Tapiolan mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Tapiola ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut Tapiolalle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutustapahtuman ja Tapiolan vastuun selvittämisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

10.2 Korvausoikeuden vanhentuminen

Vakuutuskorvausta on haettava Tapiolalta vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää mahdollisuudestaan saada korvausta ja viimeistään 10 vuoden kuluttua vakuutus tapahtuman sattumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutus tapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

10.3 Tapiolan velvollisuudet

Vakuutus tapahtuman sattumisen jälkeen Tapiola antaa korvauksen hakijalle, kuten esimerkiksi vakuutetulle ja edunsaajalle, tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmääristä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutus sopimuksen mukaiseen suorittamisvelvollisuuteen.

Tapiola suorittaa vakuutus tapahtumasta johtuvan vakuutus sopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään 30 päivän kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, Tapiola suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan.

Tapiola ilmoittaa vajaanvaltaisen kotipaikan holhouslautakunnalle vajaanvaltaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetyksen korvaamista koskevasta henkilö vakuutus korvauksesta. Ilmoitus tehdään esimerkiksi vakuutuksen perusteella maksettavasta päivärahasta, invaliditeettikorvauksesta ja kuolintapaussummasta.

Viivästyneelle korvaukselle Tapiola maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

10.4 Kuittaus

Korvauksesta voidaan vähentää maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut Tapiolan erääntyneet saatavat yleisten kuittaus edellytysten mukaisesti.

11 Vakuutuskorvaus

11.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutus määrä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi.

Tapiola ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutus tapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutus määrä olennaisesti perustuu Tapiolan tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan ylivakuutuksesta vakuutus määrän mukaisena paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

11.2 Alivakuutus

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutus määrä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Tapiola korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutus tapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutus määrän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutus määrä olennaisesti perustuu Tapiolan tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutus määrän mukaisena.

12 Muutoksenhaku Tapiolan päätökseen

Vakuutuksenottajalla tai korvauksen hakijalla on käytettävissään eri keinoja saadakseen muutosta Tapiolan päätökseen. Hänellä on oikeus nostaa kanne Tapiolaan vastaan. Ennen sitä hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Kuluttajien vakuustustoimistosta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnista. Lautakuntakäsittely ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asiaa, joka on käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

12.1 Itseoikaisu

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön korvauspäätöksessä, hänellä on oikeus saada lähempää tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Tapiola oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aiheita.

12.2 Kuluttajien vakuutustoimisto ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön Tapiolan päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Kuluttajien vakuutustoimistosta. Toimisto on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia vakuutus- ja korvausasioissa.

Tapiolan päätös voidaan viedä Kuluttajien vakuutustoimiston yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksistä, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja selvittämistä vakuutussuhteessa.

Tapiolan päätös voidaan saattaa ratkaistavaksi myös kuluttajavalituslautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella.

Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

12.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy Tapiolan päätökseen, hän voi panna vireille kanteen Tapiolaa vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomesa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai Tapiolan kotipaikan taikka vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne Tapiolan tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon Tapiolan päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

13 Tapiolan takautumisoikeus

13.1 Tapiolan takautumisoikeus kolmatta kohtaan

Vakuutetun oikeus vaatia kolmannelta henkilöltä korvausmäärä, jonka Tapiola on hänelle suorittanut siirtyy Tapiolalle, jos kolmas henkilö aiheutti vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta taikka on lain mukaan velvollinen suorittamaan korvasta huolimattomuudestaan riippumatta.

13.2 Tapiolan takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samaistettua kohtaan

Tapiola saa vaatia kohdassa 16.1 tarkoitetulle vakuutetulle suorittamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 8 mukaan samaistetulta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman tai laiminlyönyt kohtien 2.2 (tiedonantovelvollisuus), 5.2 (tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä), 6.1 (velvollisuus noudattaa suojeluohjeita) ja 6.2 (vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus) mukaisen velvollisuuden. Tapiola saa takautumisoikeuden nojalla vaatia suoritetun korvauksen kokonaan, jos Tapiola olisi kohdissa 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 ja 7 mainituilla perusteilla vastuusta vapaa tai oikeutettu epäämään korvauksen. Jos korvausta olisi kohtien 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 ja 7 mukaisesti alennettu, Tapiola saa vaatia takaisin alennusta vastaavan osan korvauksesta.

14 Vakuutus sopimuksen muuttaminen

14.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

Tapiolalla on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastamaan uusia olosuhteita, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuuden tai

- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun Tapiolalle sopimusta päätettäessä ilmoittamis-olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiatilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Tapiola lähettää ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttavat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

14.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

14.2.1 Ilmoitusmenettely

Tapiolalla on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- 1) uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys,
- 2) ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus),
- 3) vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos (ks. kunkin vakuutusehdon kohta ”indeksiehto”) tai
- 4) vakuutuksen korvausmenon muutos.

Lisäksi Tapiolalla on oikeus tehdä vakuutusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutus sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos Tapiola tekee vakuutus sopimukseen edellä kuvattuja muutoksia, Tapiola lähettää maksuvaatimuksen yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muuta sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

Muutos tulee voimaan sen vakuutuskauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

14.2.2 Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos Tapiola muuttaa vakuutusehtoja, vakuutusmaksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin edellä kohdassa A luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoitun edun, Tapiolan on irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

15 Vakuutus sopimuksen päättyminen

15.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty Tapiolalle.

15.2 Tapiolan oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana

Tapiolalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos Tapiola oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt,
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun Tapiolalle sopimusta päätettäessä ilmoittamis-olosuhteissa tai vakuutus kirjaan merkityssä asiatilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota Tapiolan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä,
- 3) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeleluhjeen noudattamisen,

- 4) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai
- 5) vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut Tapiolalle väärää tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä Tapiolan vastuun arvioimisen kannalta.

15.3 Tapiolan irtisanomismenettely

Tapiola suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Vakuutus päättyy kuukauden kuluessa irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Tapiolan oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

15.4 Tapiolan oikeus irtisanoa vakuutusvakuutuskauden lopussa

Tapiolalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanomisen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

15.5 Omistajan vaihdos

Vakuutus sopimus lakkaa, jos vakuutettu omaisuus siirtyy muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Jos vahinkotapahtuma sattuu 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä, uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jollei hän ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

16 Kolmannen henkilön oikeudet

16.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa kohdissa "Vakuutetut" on muutoin määrätty va-

kuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

16.2 Vakuutetun asema vakuutus tapahtuman satuttua

Tapiola vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 5.2) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos kohdassa 16.1 tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä.

Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta suoritettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella Tapiolan kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi, jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

16.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi.

Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostanutta.

Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen on säädetty.

Yleiset sopimusehdot

16.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutus sopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutusyhtiöltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos vakuutusyhtiölle esitetään korvausvaatimus, vakuutusyhtiö ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutusta- pahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tie- to asian myöhemmästä käsittelystä.

Jos vakuutusyhtiö hyväksyy vahinkoa kärsi- neen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

16.5 Vahinkoa kärsineen muutoksen- hakuoikeus vastuuvakuutuksessa

Vahinkoa kärsineellä on oikeus nostaa vakuu- tusyhtiön korvauspäätöksen johdosta kanne vakuutusyhtiötä vastaan tai saattaa asia Vakuu- tustlautakunnan tai Kuluttajavalituslautakun- nan käsiteltäväksi kohdan 12 mukaisesti.

Vahinkotietojen käsittely

Luovutamme tietoja Tapiolaan ilmoitetuista vahingoista vakuutusyhtiöiden yhteiseen va- hinkorekisteriin. Samalla tarkistamme, mitä vahinkoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoi- tettu. Käytämme tietoja vain korvauskäsitte- lyn yhteydessä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden torjumiseksi.

TAPIOLA

Yli huomisen

KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

POSTIOSOITE: 02010 TAPIOLA

KÄYNTIOSOITE: Revontulentie 7, Espoo Tapiola

PUH. (09) 4531, INTERNET: www.tapiola.fi

Y-TUNNUS 0211034-2 KOTIPAIKKA: ESPOO